

Badanie kultury

Ludzie, projekty, realizacje

1975

powołanie Zakładu Teorii Kultury i Polityki Kulturalnej w Instytucie Filologii Polskiej przy Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego

1977

włączenie Zakładu Teorii Kultury i Polityki Kulturalnej w strukturę Instytutu Literatury i Kultury Polskiej, powstałego w wyniku podziału Instytutu Filologii Polskiej

1983

zmiana nazwy na: Zakład Wiedzy o Kulturze i Życiu Literackim

1991

podział Zakładu Wiedzy o Kulturze i Życiu Literackim na: Zakład Teorii i Historii Kultury oraz Zakład Kultury Literackiej; włączenie obu jednostek w strukturę nowo powstałego Instytutu Nauk o Kulturze, który od 2012 roku nosi nazwę Instytut Nauk o Kulturze i Studiów Interdyscyplinarnych

Badanie kultury

Ludzie, projekty, realizacje

NR 3488

Badanie kultury

Ludzie, projekty, realizacje

pod redakcją
Anny Gomóły i Marka Pacukiewicza

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego • Katowice 2016

[Kup książkę](#)

Redaktor serii: Studia o Kulturze
DOBROŚŁAWA WĘŻOWICZ-ZIÓŁKOWSKA

Recenzent
STEFAN BEDNAREK

Spis treści

ANNA GOMÓŁA, MAREK PACUKIEWICZ

Skąd przychodzimy? Kim jesteśmy? Dokąd zmierzamy? 7

Część I

Teoria i historia – projekty badawcze

EWA KOSOWSKA

Zakład Teorii i Historii Kultury. Pochwała wspólnoty 21

MAREK PACUKIEWICZ

Kulturoznawstwo pomiędzy empirią a teorią: alternatywy. O badaniach terenowych prowadzonych w Zakładzie Teorii i Historii Kultury 50

MAREK PACUKIEWICZ

„Kultura społeczności polskich w północno-wschodnim Kazachstanie”: model badawczy 74

MAŁGORZATA RYGIELSKA

Antropologia literatury 89

ANNA GOMÓŁA

„Wstyd w kulturze” – konteksty. Autobiograficznie 136

DOBROŚŁAWA WĘŻOWICZ-ZIÓŁKOWSKA

Replikacja i innowacja. W poszukiwaniu teorii (nie)zmienności kulturowej . . 155

ZYGMUNT WOŹNICZKA

Historia współczesna i jej rola w kształtowaniu tożsamości na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim w XX wieku jako problem badawczy i dydaktyczny 182

Część II

Nauka, dydaktyka, współpraca – konteksty

Od Redaktorów	209
DOBROŚŁAWA WĘŻOWICZ-ZIÓŁKOWSKA	
Historia najstarszych studenckich kół naukowych działających przy Zakładzie Teorii i Historii Kultury	211
ALEKSANDRA ACHTELIK	
Kultura jako przedmiot nauczania cudzoziemców, czyli o współpracy pracowników Zakładu Teorii i Historii Kultury ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej UŚ	218
ANNA GOMÓŁA	
Kształcenie nauczycieli wiedzy o kulturze	223
ANNA GOMÓŁA, EWA KOSOWSKA	
Dziedzictwo kultury jako problem społeczny, naukowy i dydaktyczny	237
ADAM PISAREK	
„Laboratorium Kultury”: pojęcie, dyskurs, instytucja.	249
EWA KOSOWSKA, ANNA GOMÓŁA	
Osobowościowe podstawy kultury naukowej	261

Aneks

Dokumenty	271
Wykaz dokumentów	319
Autorzy prac dyplomowych napisanych pod kierunkiem pracowników Zakładu Teorii i Historii Kultury	321
Indeks osobowy	327
Резюме	339
Summary	341

Indeks osobowy*

A

Aarne Antti 37, 156, 179
Abbas Ackbar 92, 133
Abdallah-Krzepkowska Beata 172
Abriszewski Krzysztof 251, 259
Achtelik Aleksandra 45, 46, 66, 109, 120,
121, 130, 220, 221, 222
Adamski Stanisław 8, 198
Afeltowicz Łukasz 251, 259
Agopszowicz Antoni 194
Amsterdamski Stefan 251, 260
Antoniak Piotr 212
Anusiewicz Janusz 145, 153
Archetti Eduardo P. 127, 133
Arystoteles 115, 145, 147
Auerbach Erich 116
Aunger Robert 166, 180
Aycock Wendell M. 92, 133

B

Babik Wiesław 81, 88
Bachmann-Medick Doris 89, 132
Bachofen Johann Jakob 157
Bachtin Michaił 116
Bahlcke Joachim 185, 186, 202
Bajerowa Irena 38

Balcerzan Edward 90, 101, 111, 119, 132,
135
Baliński Stanisław 22
Banyś Wiesław 14, 136, 145
Bańka Józef 40
Baran Bogdan 246, 248
Baran Leonard 196
Barański Janusz 56, 71
Barański Marek 201, 205
Barciak Antoni 8, 9, 12, 16, 17, 194, 205
Barłowska Maria 120, 131
Barnes Barry 251, 260
Bartmiński Jerzy 33, 35
Bartnik Ewa 228, 229
Bartoszyński Kazimierz 30
Baszniak Tadeusz 171
Bator Joanna 128
Bauchspies Wenda K. 251, 259
Baudrillard Jean 167
Bauman Stanisław 10, 17
Bednarek Stefan 54, 55, 57, 71, 72, 73,
137, 229–233
Bednorz Alina 84
Bednorz Zbyszko 189
Benedict Ruth 78, 87, 146, 153, 251, 252,
256, 259

* Indeks nie obejmuje *Aneksu*.

- Berbecki Leon 186
Bereza Aleksander 30
Berlińska Danuta 201, 202
Biedrzycki Mariusz 169, 170, 171, 180
Bień Aleksy 186, 199, 200, 202
Biernacka Maria 60, 72
Bittner Ireneusz 115, 134
Blackmore Susan 166, 167, 180
Bloom Harold 119
Bloor David 251, 260
Błasiak Wojciech 197, 202
Błaszczak-Wacławik Mirosława 197, 202
Błońska Władysława 10
Boas Franz 112, 256
Bober Małgorzata 234
Boda-Kręzel Zofia 191, 202
Boduszyńska-Borowikowa Maria 214, 217
Bodzioch Adam 177
Bodzioch-Bryła Bogusława 176
Bogatyriew Piotr 33, 155, 156, 157, 158, 159, 180
Bohucki Jan 11
Bolecki Włodzimierz 89, 124, 126, 133, 134
Bonafin Massimo 118, 133
Bonarek Izolda 234
Boni Michał 89, 134
Borkowska Grażyna 123
Borkowski Wojciech 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 213
Boyd Robert 166
Braudel Fernand Paul Achille 155, 180, 183, 202, 214, 217
Bravo Paweł 159, 181
Brocki Marcin 93, 112, 113, 114, 132, 134
Brodie Richard 167, 180
Bromboszcz Roman 176
Broniewski Władysław 199
Broński Krzysztof 237, 248
Brown Donald E. 124
Buchowski Michał 51, 52, 59, 71
Budrysz-Ratyński Aleksander 185
Budzyńska-Daca Agnieszka 137, 145
Bujnicka Maria 39, 43, 267
Bujnicka Monika (patrz Bujnicka Maria)
Bujnicki Tadeusz 28
Buliński Tarzycjusz 67, 73, 114, 135
Burckhardt Jakub 156, 180
Burszta Józef 33
Burszta Wojciech Józef 56, 57, 71, 85, 86, 87

C
Cackowski Zdzisław 137
Carrithers Michael 78, 87
Cassirer Ernst 266
Cavalli-Sforza Luigi Luca 166, 167, 180
Charmaz Kathy 86, 87
Chlebowczyk Józef 200, 205
Chmielnicki Naum 11
Chodakowska Janina 9, 16
Chodasewicz Krzysztof 177
Chojecka Ewa 27, 39
Chorążak Tadeusz 194
Chowaniok Maciej 212
Chymkowski Roman 118, 119, 134
Cieński Andrzej 138, 154
Ciesielski Stanisław 75, 88
Cieślukowski Jerzy 29
Cieśliński Cezary 168, 181
Cimała Bogdan 8, 16
Cocchiara Giuseppe 156, 180
Collins Harry 251, 260
Comaroff John 113, 135
Conrad Joseph (właśc. Józef Teodor Konrad Korzeniowski) 44, 111
Corso Simona 118, 133
Crick Francis 159
Croissant Jennifer 251, 259
Cuber Marta 106, 131
Cudak Romuald 136, 147, 149, 218, 220, 267
Culicover Peter 171
Czaja Dariusz 113, 132
Czaja Herbert 200
Czapik-Lityńska Barbara 115, 116
Czaplejewicz Eugeniusz 80, 90, 132
Czapliński Przemysław 89, 133, 157, 181

Czarnowski Stefan 33, 156, 244
Czechow Anton 109, 149
Czechowicz Józef 43
Czerniak Stanisław 115, 135
Czerny Janusz 30
Czerwiński Marcin 54, 71
Czubaj Mariusz 128
Czubala Dionizjusz 29, 32, 34, 35, 37, 38,
44, 45, 64, 65, 71, 170, 178, 179, 180,
211, 212, 217
Czubalina Marianna 35, 38, 211, 212
Czykwin Elżbieta 152, 153
Czyż-Cieciak Joanna 137, 152

D

Dancewicz Małgorzata 176
Davis Erik 168, 181
Dawkins Richard 163–164, 165, 166–167,
168, 169, 181
Dąbrowska Anna 145, 153
Dąbrowska Elżbieta 124, 134
Dąbrowski Bronisław 195
Dearing Ronda L. 146, 154
Defoe Daniel 112
Dei Fabio 118, 132
Deleuze Gilles 167
Dennett Daniel 166, 167, 181
Dennis Philip Adams 92, 133
Derda-Nowakowski Michał 212, 216
Didur Adam 195
Dietel Heinrich 185
Długoborski Wacław 8, 16, 185, 202
Dobrowolski Tadeusz Jakub 8, 16
Dodds Eric Robertson 146, 153
Domańska Ewa 36, 49
Dorson Richard Mercer 33
Drabina Jan 186, 202
Dubiański Wacław 192, 202
Dubiel Ludwik 61
Duda Teodor 192
Dudek Karolina J. 58, 73
Dutka Elżbieta 49, 105, 106, 111, 117,
131, 132, 135, 234
Dyba Marian 9
Dygacz Adolf 29, 61

Dynak Józef 29, 31, 39, 40
Dynowski Witold 28, 59, 72
Dyson George Bernard 168, 181
Dziadek Adam 217
Dziadek Piotr 136, 151
Dzierżyński Feliks 186
Dziewit Jakub 46, 58, 239, 249
Dzięgiel Leszek 44
Dziurok Adam 192, 202
Dżurak Ewa 36, 48, 112, 134

E

Eco Umberto 159, 181, 195
Eriksen Thomas Hylland 127, 133
Evans-Pritchard Edward Evan 58, 59, 72

F

Fabian Johannes 113, 134
Faryno Jerzy 99, 135, 146, 154, 161, 181
Faubion James D. 68, 72
Feldman Marcus William 166, 167, 180
Feliński Elżbieta 123, 133
Fert Józef 103, 133
Fertacz Sylwester 8, 9, 12
Filipowicz Anna 177
Florek Marian 212
Foucault Michel 102, 111, 167, 249, 255,
259
Fox Dorota 234
Francikowski Jacek 176
Franko Iwan 91, 92, 133
Frankowska Maria 59, 72
Frankowski Eugeniusz 28, 263
Freeman Derek 58, 72
Freud Sigmund 117, 266
Friedrich Paul 128
Frycie Stanisław 28, 31, 48
Frydrysiak Sandra 177
Fukuyama Francis 168
Furukawa Emi 146, 153

G

Gadomski Jerzy 29
Gajdziński Piotr 197, 203
Galsworthy John 109

- Gałczyński Konstanty Ildefons 120
Gałdowa Anna 139, 154
Garbaczowska Janina 28, 267
Garlicki Marian 194
Gaudyn Janusz 116
Gauguin Paul 7
Gawęcki Marek 74–75, 76, 87
Gawlak Monika 116
Gazda Grzegorz 141, 154
Gdula Maciej 52, 72
Gecow Andrzej 176, 177, 178
Geertz Clifford 36, 48, 85, 87, 112, 113, 123, 127, 134, 253, 256, 259
Gehlen Arnold 115, 134
Genette Gérard 94
Gęsikowska Kamila 242
Gibiński Kornel 9, 16
Gielowa Klara 11
Gierek Edward 197, 200
Glensk Joachim 12
Gliwicz Joanna 168, 181
Gloger Zygmunt 107
Gładysz Mieczysław 28, 60, 61, 62, 64, 66, 72
Głazek Dorota 29, 39
Głowiński Michał 96, 134
Gnieciak Monika 111
Goban-Klas Tomasz 169, 181
Godlewski Grzegorz 85, 86, 87, 89, 132, 133, 134
Godlewski Konrad 170, 171
Golik-Szarawarska Grażyna 39, 195, 203
Gołąb Mariusz 227
Gołba Kazimierz 190
Gołębiowski Łukasz 105
Gomółka Anna 45, 46, 49, 94, 105, 106, 107, 108–110, 116, 117, 120, 123, 130, 131–132, 134, 135, 136, 137, 138, 149, 151, 153, 154, 220, 225, 234, 235, 242, 243, 244, 248, 249, 255, 258, 259
Goodenough Ward 55
Goraj Anna 174
Gorbaniuk Julia 75, 87
Gosk Hanna 123
Goździak Elżbieta 96, 134
Górkiewicz Mieczysław 31
Górniok Oktawia 194
Grabowski Marian 147, 154
Grabowski Tadeusz 195
Grad Jan 258
Grant Glenn M. 167, 181
Gray John Nicholas 166, 168, 181
Grażyński Michał 187
Greiner Piotr 187
Grobewska Celina 74, 87
Groebel Grzegorz 38
Grundmann Friedrich Wilhelm 185
Grzędzińska Maria 30
Gulik Michał 176
Gwóźdź Andrzej 15
- H
- Hall Edward Twitchell 95, 96, 110, 134
Hall Jonathan M. 92, 133
Hawking Stephen 168
Hay Louise Lynn 147
Heffner Krystian 8, 16
Helbig-Mischewski Brygida 144, 146
Helman Alicja 27, 28, 44, 223
Herbert Zbigniew 149–150
Hernas Czesław 30, 32–33, 137
Heska-Kwaśniewicz Krystyna 49, 109, 194, 203, 204
Higashibara Fumiko 146, 153
Hitler Adolf 187
Hoffmann Georg 185, 203
Hoffmanowa Klementyna 101, 102, 105
Holtze Richard 185
Horajski Przemysław 116
Hull David 166
Hupka Herbert 200
Hymes Dell 128
- I
- Igalson-Tygielska Hanna 155, 180
Illgowa Jolanta 30, 39
Iser Wolfgang 122, 123, 124, 133
Iwasiów Inga 123
Iwczenko Walentyna 137, 151, 152

J

Jach Aleksandra 177
Jacob François 162
Jagielska Magdalena 174
Jagoszewska Jolanta 54, 72
Jagt-Yazykova Elena 170, 177, 216
Jakobson Roman 34, 155, 156, 157, 158,
159, 162, 163, 180, 181
Jakubowska Luba 76, 87
Janeczek Janusz 14
Jankiewicz Ziemowit 251, 260
Janota Wojciech 186, 203
Jansson Tove 149, 150
Janus Elżbieta 99, 135, 146, 154, 161, 181
Januszewska-Jurkiewicz Joanna 194
Januszkiewicz Michał 56, 57, 71, 86, 87
Jarosz Adam 10, 17, 28
Jarosz Krzysztof 14
Jarzębska Alicja 46
Jaskółowa Ewa 119, 132
Jaworski Eugeniusz 28, 30, 31, 32, 33,
36, 37, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 49, 61,
62, 63, 64, 66, 68, 72, 77, 80, 81, 85, 87,
101, 105, 108, 112, 113, 116, 124, 125,
130, 132, 136, 137, 145–147, 148, 152,
201, 234, 235, 241, 242, 244, 245, 255,
256, 257, 259, 260, 263, 264, 266, 267
Jazowski Mariusz 171, 172
Jekiel Wojciech 156, 180
Jendrysik Augustyn 10, 17
Jerofiejew Wieniedikt 149
Jędrzych Karolina 119, 132
Jędrzejko Ewa 136, 145, 148, 153
Jodłowski Stanisław 38
Johnson Ronald C. 146, 154
Jonderko Franciszek 201, 202
Józków Lechosław 194
Jurkiewicz Anna 199, 203

K

Kaczmarczyk Michał 186, 204
Kaczmarek Agnieszka 116
Kaczmarek Kamil Marcin 176
Kaczmarek Ryszard 187, 189, 190, 203
Kaczmarek Jacek 246

Kaczmarzyk Marek 176
Kaden-Bandrowski Juliusz 199
Kairski Mariusz 67, 68, 72, 73, 114, 135
Kajzer Leszek Jerzy 106
Kalinowski Lech 29
Kaniowska Katarzyna 69, 72
Kant Immanuel 115, 122
Kantor-Mirski Marian 188, 201, 203
Kantyka Jan 12, 16, 223
Kapała Zbigniew 189, 203
Kargol Anna M. 200, 204
Karłowicz Jan Aleksander 249
Kartezjusz (właśc. René Descartes) 69,
110, 115
Kasperski Edward 90, 116, 132, 133
Kasprzak Michał 176
Kaute Wojciech 46
Kawczak Andrzej 38
Kądziela Małgorzata 49, 176, 235
Kempny Marian 253, 260
Kida Jan 235
Kierul Jerzy 168, 181
Kinderman Heinz 121
Kisiel Marian 14, 183, 203
Klekot Ewa 146, 153
Kluckhohn Clyde Kay Maben 146, 154
Kluszczyński Ryszard Waldemar 56, 72,
73
Kłak Tadeusz 14, 43, 44, 49, 216, 241,
248
Kłoda-Staniecko Bartosz 176
Kłosek Eugeniusz 192, 196, 198, 203
Kłosińska Krystyna 267
Kłosiński Krzysztof 267
Kłoskowska Antonina 25, 143
Kmiotek Dariusz 185, 203
Kmita Jerzy 25, 51, 55, 72, 241
Knobelsdorf Włodzimierz 193, 203
Knorr-Cetina Karin D. 251, 259
Kobylecka Katarzyna 90, 135
Kochanowski Jan 105
Kolarska-Bobińska Lena 231
Kolberg Oskar 35, 151, 156, 157
Kolbuszewski Jacek 217
Kolorz Katarzyna 234

- Kołątaj Hugo 157
Komaszyński Michał 195
Komorowska Barbara 86, 87
Konarzewski Krzysztof 228, 229, 230
Konecki Krzysztof 86, 87
Kopaliński Władysław 251, 259
Kopczyńska-Jaworska Bronisława 60, 63, 72
Kopeć Dorota 176
Koraszewski Jacek 10, 16
Korfanty Wojciech 182, 186, 187
Kossakowska-Jarosz Krystyna 203
Koschany Rafał 116
Kosmać Kyril 31
Kosowska Ewa 14, 15, 28, 29, 30, 33, 39, 40, 44, 45, 46, 49, 57, 58, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 72, 73, 77, 81, 84, 87, 89–105, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114–115, 116, 121, 124, 125, 128, 129, 130, 132, 135, 136, 137, 144, 145, 147–148, 149, 152, 153, 183, 201, 203, 217, 218, 219, 220, 221, 225, 234, 235, 241, 242, 243, 244, 248, 255, 256, 258, 259, 260
Kostka Edward 190, 204
Kostrzyńska-Mierzwa Lidia 172, 173
Kostyrko Krzysztof 25, 49
Kowalczykowa Alina 228
Kowalczyk-Purol Kinga 178
Kowalewski Jacek 53, 71
Kowalska Alina 218
Kowalska Anna 176
Kowalska Urszula 12, 28, 30, 31, 33, 37, 38, 39, 40, 44, 45, 219, 220, 261–267
Kowalski Piotr 156, 181
Kozakowski Kamil 222
Kozłowski Michał 249, 259
Kozłowski Tomasz 170, 171, 172, 174
Krasnodebski Zdzisław 115, 135
Kraszewski Józef Ignacy 101, 103
Kreczowska Maria 156, 180
Kreczmar Jerzy 31
Krężel Monika 227
Kroeber Alfred Louis 112
Kronenberg Anna 175
Król Marcin 252, 260
Kruczkowski Leon 199
Krukowska Halina 106, 131
Kryściak Anna 171, 172
Krzemieniowa Krystyna 89, 115, 132, 134
Krzemień-Ojak Sław 25
Krzyżanowski Julian 33, 42
Kubica Grażyna (patrz Kubica-Heller Grażyna)
Kubica-Heller Grażyna 128, 133, 253, 260
Kubista-Wróbel Magdalena 8, 17
Kuchta Barbara 214, 217
Kuczyński Antoni 75, 88
Kuczyński Stefan Maria 195
Kudela-Świątek Wiktoria 76, 88
Kuderowicz Zbigniew 115, 134
Kukiełko-Rogozińska Kalina 177
Kula Ewa 238, 248
Kulawik Adam 120, 131
Kuligowski Waldemar 83, 88, 112, 127, 128, 133
Kull Kalevi 163
Kunce Aleksandra 45, 66, 136, 137, 146, 149, 220
Kurtz Ernest 147
Kurylenka Galina 49, 136, 137, 145, 150, 153, 234, 235
Kuśnierczyk Andrzej 45, 111, 120, 127, 135, 242
Kuśniewicz Andrzej 111, 117
Kutrzeba-Pojnarowa Anna 60, 72
Kutyriowa Galina (patrz Kutyriowa-Czubala Galina)
Kutyriowa-Czubala Galina 136, 151
Kvale Steinar 67, 72
Kwade Elżbieta 30, 31, 39, 178
Kwaśniak Marcel 213
Kwiatkowski Grzegorz 171

L
Lamont Michele 113, 135
Latour Bruno 52, 58, 72, 167, 251, 254, 259, 260

- Leary Mark 147
Legeżyńska Anna 89, 133
Le Guin Ursula K. 127
Leighton Dorothea 146, 154
Lejman Jacek 175
Lévi-Strauss Claude 33, 58, 83, 112, 113,
158, 159, 160, 161, 181, 249, 257
Lewañski Julian 24
Lichaczow Dymitr S. 33
Ligeza Józef 28, 60, 61, 62, 63, 64, 72,
73, 263
Ligoń Stanisław 186, 190, 204
Linek Bernard 191, 192, 203
Linert Andrzej 195
Linton Ralph 267
Lityński Adam 194
Lord Albert Bates 33
Lovelace Earl 127
Lubasiowa Anna (patrz Lubaś Anna)
Lubaś Anna 12, 13, 16, 223
Lubaś Marcin 113, 133
Lubaś Władysław 26, 28
Ludorowska Halina 94, 106, 130, 131,
137, 153
Ludorowski Lech 94, 106, 130, 131
Luft Kamila 176
Lutman Roman 12, 188, 191, 203, 204
Lyszczyna Jacek 120
- Ł
- Łabuz Andrzej 258
Łastowski Krzysztof 175
Ławski Jarosław 106, 131
Łebkowska Anna 101, 122, 126, 133
Łęcki Krzysztof 136, 151, 152
Łotman Jurij 99, 135, 145, 146, 154, 159,
161, 181, 265
Łozowska Katarzyna Renata 144, 154
Łozowski Bartosz 176
Łukasiewicz Krzysztof 54, 57, 72, 73,
235
Łukasiewicz Małgorzata 115, 135
- M
- Maciszewski Jarema 25
MacQueen Bruce Duncan 140, 154
Maj Anna 216
Maj Brygida 201, 202
Majbroda Katarzyna 113
Makles Jacek 85
Makselon Dariusz 185, 203
Malinowski Bronisław 58, 59, 112, 114,
127, 139, 249, 266
Małysa Oksana 137
Mańka Jolanta 234
Marciniak Zbigniew 228
Marcoń Witold 8, 16
Marcus George E. 68, 72, 114, 134
Markiewicz Henryk 39, 114, 121, 122,
133
Markowski Michał Paweł 123, 126, 133
Marsden Paul 166, 167, 181
Martinek Libor 116, 117
Maruszczyk Mariola 192, 203
Maruszewski Tomasz 139, 140, 154
Masiarz Władysław 200, 204
Masłowski Stanisław 175
Mastalski Arkadiusz Sylwester 177
Mathesius Vilém 265
Matysek Magdalena 116
Mauss Marcel 58, 81, 252, 253, 260
May Karol 112
Mayenowa Maria Renata 99, 135, 146,
154, 155, 161, 162, 180, 181
Mayer Józef 8, 16
Mayr Ernst 162
McLuhan Marshall 168
Mead Margaret 58, 146, 154, 164
Mencwel Andrzej 26, 89, 132, 133, 134
Michalik Monika 234
Michalkiewicz Stanisław 195
Miczka Tadeusz 14, 15
Mikos Jarosław 167, 181
Miller Rowland S. 147
Minsky Marvin 168
Mirecki Józef (ps. Montwiłł) 186, 199
Mitera-Dobrowolska Mieczysława 11
Mittelholzer Edgar 127
Mokranowska Miłka (patrz Mokranow-
ska Zdzisława)

Mokranowska Zdzisława 94, 106, 130,
131, 137, 149, 267
Mokrzan Michał 133
Molencki Rafał 14
Morcinek Gustaw 197, 203
Morgan Lewis Henry 58, 157, 249, 266
Moskal Jerzy 186, 203
Mrowiec Magdalena 172, 173, 174
Mrówczyński Tadeusz 183, 202
Mróz Lech 63, 73
Mulkay Michael 251, 259
Musiałik-Chmiel Anna 128, 130, 243,
248
Musierowicz Małgorzata 109
Muszyńska Anna 117

N

Nahorayska Julia 11
Naipaul Vidiadhar Surajprasad 127
Nałęcz-Gostomski Władysław 186, 202
Nawarecki Aleksander 46, 217
Nawrocki Tomasz 197, 202
Nawrocki Witold 8, 9, 11, 14, 16, 26,
28–29, 30, 31, 32, 35, 38, 39, 42, 43,
44, 49
Nawrot Dariusz 186, 203
Nęcka Agnieszka 116
Niedurny Marcin 192, 202
Niedźwieńska Agnieszka 139, 154
Nisticò Renato 117, 133
Norwid Cyprian Kamil 118, 119, 120
Noszczyk Iga 116
Noszczyk Michał 171, 172, 173, 213
Nowak Andrzej 124, 170, 171
Nowak Iwona 234
Nowak Tadeusz 31
Nowak Tomasz 173, 176
Nowak Zbigniew Jerzy 28, 30, 38
Nowakowska-Kempna Iwona 145, 153
Nowicka Ewa 253, 260
Nycz Ryszard 89, 125, 126, 133

O

Ochab Maria 183, 202
Okopień-Sławińska Aleksandra 96, 134

Okupnik Małgorzata 116
Olbrycht Jan 45
Olejniczak Józef 46, 234, 267
Olesik Monika 234
Opacka Anna 267
Opacki Ireneusz 28, 43, 137, 195, 267
Orłowicz Mieczysław 196
Orzechowski Marian 186, 204
Ossowski Jerzy Stefan 116, 120, 131
Ostasz Lech 115, 135
Otto Rudolf 265

P

Pacukiewicz Marek 45, 46, 58, 66, 70,
110, 111, 116, 125, 127, 130, 132, 135,
137, 149, 152, 154, 227, 249, 255, 256,
257, 259, 260
Pankowicz Andrzej 56, 73
Panofsky Erwin 156
Paprocka Wanda 60, 72
Paradowska Krystyna 84, 213
Parry Milman 157
Partyka Jacek 146, 153
Paszek Jerzy 45
Paszkowicz Tatiana 151
Pawlak Marek 113
Pawlikowski Andrzej 195
Pawluczuk Włodzimierz 33
Pazdan Maksymilian 14, 194
Paździora Marek 192, 203
Pąchalska Maria 140, 154
Peirce Charles Sanders 163
Pelc Andrzej 162, 181
Perdyła Piotr 173
Pękowska Marzena 238, 248
Pępiak Ewelina 170
Pfotenhauer Helmuth 122
Piasek Wojciech 53, 71
Piatigorski Aleksander 266
Piccinato Giorgio 237, 246, 248
Piechaczek Maria M. 85, 87, 253, 259
Piers Gerhart 146, 154
Pierzchała Jan 199, 204
Pieter Józef 8, 10, 11, 12, 16, 38

Pietraszko Stanisław 14, 15, 16, 23, 24,
41, 49, 50, 51, 53, 54, 60, 71, 73, 141,
142, 154, 223, 224, 241
Pilatowa Janina 190, 204
Piłsudski Józef 186, 199
Pinch Trevor 251, 260
Pinker Steven 124
Piotrowski Robert 168, 181
Pisarek Adam 46, 49, 58, 66, 77, 85, 88,
100, 137, 153, 178, 249
Piwarski Kazimierz 188, 204
Platon 165
Plessner Helmuth 115, 122, 135
Plichta Paweł 56, 73
Plotkin Henry 166
Polakowska Justyna 213, 216
Polański Edward 12, 28
Polański Kazimierz 28, 38
Pomian Krzysztof 158, 181, 252, 260
Popczyk Maria 15
Popiołek Kazimierz 9, 10, 11, 12, 185,
186, 188, 194, 200, 202, 204, 223
Popper Karl 165
Porazińska Janina 105
Posern-Zieliński Aleksander 51, 52, 53,
54, 57, 71, 72, 73
Postman Neil 168, 238, 248
Poyatos Fernando 92, 93, 122, 134
Prokopiuk Jerzy 78, 87, 252, 259
Propp Władimir 157, 158, 181
Pruszkowska Maria 94
Przemsza-Zieliński Jan 201, 204
Przyboś Julian 119, 120
Przybycin Aniela 11
Przybyła-Dumin Agnieszka 213
Ptaszny Mirosława 234
Purchla Jacek 237, 248
Pułłow Borys N. 33
Pytasz Marek 267

Q

Quash George 128
Quiroga Diego 251, 260

R

Rabinow Paul 58, 68, 73
Radek Stanisław Andrzej 188, 204
Radomski Andrzej 56, 77
Radomski Norbert 167, 180
Radziejowska Katarzyna 106
Radziszewska Julia 195
Radziwiłłówna Anna 106
Ragula Aleksiej 136, 137, 150, 151
Ratajczak Wiesław 123
Ratuszna Alicja 194, 203, 204
Rechowicz Henryk 185, 187, 188, 199,
200, 204, 205
Rembowska-Pluciennik Magdalena 114,
116, 124, 126, 134
Renc Józef 189
Renc Nikodem 189
Restivo Sal 251, 259
Rheinberger Hans-Jörg 257, 258, 260
Riedel Wolfgang 122
Rimbaud Arthur 116
Robotycki Czesław 81, 88
Rok Agata 174
Rokicki Jarosław 56, 73
Rolewski Jarosław 115, 135
Rosenbaum Sebastian 193
Rostańska Eugenia 226, 227
Rothenberg Jerome 128
Rozpędek Mariusz 176
Różewicz Tadeusz 116
Rusek Halina 128, 133
Rushdie Salman 111
Rutkowski Marcin 173
Rybicki Paweł 38
Rydz Agnieszka 139, 154
Rygielska Małgorzata 46, 49, 58, 107,
111, 116, 117, 118, 119, 130, 132, 177,
228, 234, 249, 255, 260

S

Sacharau Siarhiej 137, 151
Salomon Maciej 12
Samsel Karol 119, 120, 134
Samsonowicz Henryk 231
Sapkowski Andrzej 112

- Saussure Ferdinand de 159, 163
Sawicki Mirosław 229
Scafoglio Domenico 118
Scheler Max 115, 122, 135, 147, 148, 246, 248
Sebeok Thomas Albert 162, 163, 181
Senft Stanisław 10, 16
Serafin Franciszek 187, 204
Shapin Steven 251, 260
Shumaker Wayne 138, 139, 154
Siebel Jacek 186, 204
Siekierski Stanisław 26
Sienkiewicz Henryk 90, 93–99, 101, 106, 109, 116
Sieradzka Anna 106, 131
Sierny Tadeusz 30, 42, 43, 45, 183, 203, 234
Sikora Sławomir 36, 48, 58, 73, 112, 134
Simonides Dorota 200, 203, 211
Singer Milton B. 146, 154
Sitek Wojciech 176
Skibiński Stanisław 11, 16
Składkowski Sławoj 186
Skodlarski Janusz 184, 204
Skolik Sebastian 170
Skoneczny Marek 163, 181
Skop Michał 185, 203
Skotnicka-Maj Anna 136, 149
Skreminska Lubov 48
Skrzeszewski Stanisław 194
Skudrzyk Aldona 14
Skwarczyńska Stefania 24, 25, 27, 141
Sławek Tadeusz 14
Sławiński Janusz 138
Słopek Stefan 194
Smolik Aleksandr Iwanowicz 117
Snow Charles Percy 171
Snyder Gary 128
Sobrero Alberto 126, 128, 134
Sokolewicz Zofia 63, 73, 87, 88, 253, 260
Sokrates 165
Solik Ryszard 45, 225, 234
Soriano Marc 33
Sosiński Wojciech 8
Sośniak Mieczysław 194
Sójka Jacek 51, 55, 57, 71, 73
Sperber Dan 166
Stankowska Agata 123
Staub Fryderyk 194, 204
Stavrianakis Anthony 68, 73
Stencel Jerzy 242, 248
Sternak Agnieszka 177
Stępnik Andrzej 174, 178
Stępnik Krzysztof 106, 131
Strathern Marilyn 253, 260
Strniša Gregor 116
Studencki Zbigniew 242, 248
Suchaja Volga A. 137, 150
Suchocka Taisa 137, 150
Suchodolski Bogdan 7, 16
Sulima Roch 26, 89, 107, 132, 135
Swift Jonathan 112
Szacki Jerzy 241, 248, 252, 260
Szajna Józef 31
Szargot Barbara 267
Szargot Maciej 267
Szczepański Marek Stanisław 197, 204
Szczepocka Magdalena 116
Szewczyk Wilhelm 186, 203
Szmeja Maria 193, 204
Szopa Katarzyna 177
Szóstak Andrzej 39, 43, 44, 45, 136, 151, 152
Szramek Emil 188
Sztuka Maria 227
Szubert Mateusz 116, 117, 130, 177, 220
Szutkowski Jan 172, 173
Szwajcer Piotr J. 169, 181
Szybowska Antonina 46, 111, 171, 172, 173, 174, 178, 234, 238, 242, 244
Szykowski Tomasz 213
Szyling Grażyna 213
Szymanowski Adam 214, 217
Szymański Sebastian 59, 72
Szymutko Stefan 267
- Ś
Ścisłowska Zofia 105
Śliwiok Józef 10, 16
Ślósarska Joanna 128, 134, 141

Śmiełowska Maria 200, 201, 204
Świątkiewicz Wojciech 39, 198, 204
Świtalska Marzena 147

T

Tambor Agnieszka 222
Tambor Jolanta 218, 220, 221, 267
Tanalska-Dulęba Anna 78, 87, 238, 248, 251, 260
Tangney June Price 146, 153, 154
Tarkowska Elżbieta 240, 248
Tatarkiewicz Władysław 38
Tedlock Dennis 128
Teilhard de Chardin Pierre 165
Telicki Marcin 89
Terlecka Małgorzata 59, 72
Terminińska Kamilla 46, 111, 117, 136, 151, 234
Terminińska-Korzon Kamilla (patrz Terminińska Kamilla)
Thompson Stith 37, 179
Thoms William 1 55, 156, 157, 181
Tobiasz Zbigniew 38
Toffler Alvin 168
Tokarz Bożena 116
Tokarz Emil 46
Topol Andrzej 192, 203, 205
Topol Olga 84, 109
Topolski Jerzy 99, 135
Topp Izolda 235
Tracz Bogusław 193, 203
Trzynadlowski Jan 138, 154
Turnbull Collin Macmillan 164
Turski Piotr 167, 180
Tuwim Julian 117
Twardoch Ewelina 177
Tylor Edward Burnett 157, 266
Tymieniecka-Suchanek Justyna 176, 178

U

Udalska Eleonora 27, 39
Ugreść Dubravka 115
Uspiński Borys 99, 135, 159, 161, 181
Uszczynska Joanna 43
Utlej Francis Lee 33

V

Vernadsky Vladimir 165
Voigt Vilmos 33
Vonnegut Kurt 127, 128

W

Walas Teresa 126, 133, 225
Walczak Jan 200, 204
Walińska Hanna 38
Waliński Michał 30, 31, 32, 33, 34, 37, 38, 39, 40, 42, 49, 155, 157, 181
Wanatowicz Maria Wanda 8, 17, 184, 188, 204
Watson James 159, 162
Wawrzekiewicz Agnieszka 137, 152
Wayda Fryderyka 155, 180
Wąchocka Ewa 15, 221
Wąsowicz Paweł 171
Weinsberg Adam 159, 181
Wesołek Beata 84, 136, 146, 147
Węgrzecki Adam 115, 135
Wężowicz-Ziółkowska Dobrosława 35, 36, 37, 38, 39, 43, 44, 46, 47, 49, 65, 73, 136, 137, 149, 150, 164, 165, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 180, 181, 212, 213, 216, 220, 239
White Hayden 36, 49
White Patricia 113, 135
Wieczorkowska Emilia 49, 174, 178, 213, 216
Wilczek Piotr 267
Wilczek Stanisław 10, 17
Wilczyński Marek 36, 49
Wilk Eugeniusz 14
Wilk Grażyna 34, 96, 97, 137, 261, 267
Wilson Edward Osborne 163, 166, 167, 181
Witek Halina (patrz Witek-Tylczyńska Halina)
Witek-Tylczyńska Halina 116, 130, 213
Witkacy (właśc. Stanisław Ignacy Witkiewicz) 116
Witort Jan Michał 107
Włodyka Beata 84, 136, 146, 149
Wojtasik Waldemar 186, 204

- Wojtyga-Zagórska Wiesława 158, 181
Wolff André Michel 162
Wolska Dorota 56, 57, 73
Wołodźko Marek 68, 72
Woolgar Steve 251, 260
Woźniczka Zygmunt 13, 46, 49, 84, 186,
188, 190, 191, 192, 193, 200, 204, 205,
242, 248
Wódz Jacek 200, 203
Wódz Kazimiera 200, 204
Wójcik Jolanta 267
Wójcik Włodzimierz 28, 45, 218, 267
Wójtowski Michał 118, 119, 134
Wright Robert 166, 168
Wróblewski Piotr 136, 151, 152
Wrzesiński Wojciech 75, 76, 88
Wyka Kazimierz 43
- Y
- Yazykova Elena (patrz Jagt-Yazykova
Elena)
- Z
- Zabielski Stanisław 67, 72
Zabierowski Stanisław 11, 38
Zabierowski Stefan 14, 29, 44
Zaczkowska Jolanta 109
Zadrożyńska Anna 137
Zajączkowski Andrzej 160, 181
Zajdel Jakub 234
- Zakrzewski Bogdan 26
Załuska Andrzej 115
Zamkow Lidia 31
Zapolska Gabriela 199
Zaremba Jan Kazimierz 11, 26, 38
Zarembina Wanda 10, 11
Zareba Alfred 38
Zawadzki Aleksander 9
Zawojski Piotr 176
Zeidler-Janiszewska Anna 56, 72, 73
Zeler Bogdan 14
Zieliński Henryk 8, 16
Ziomba Stanisław 199, 203
Zimbardo Philip George 147
Ziółkowski Wojciech 170, 172
Zitzman Jerzy 31
Žižek Slavoj 56
Zuziak Zbigniew K. 237, 248
Zwierzchowski Eugeniusz 13, 223
Zwierzynski Leszek 15, 43
- Ž
- Žabski Tadeusz 217
Žeromski Stefan 186, 199
Žlabowa Janina 38
Žogała Barbara 84
Žółkiewski Stefan 25
Žrałko Dorota 137, 153
Žurawska Ewa 194, 203, 204
Žywirska Maria 61

Исследование культуры: люди, проекты, направления

Резюме

В монографии представлена как хроника Кафедры теории и истории культуры, так и ее изменяющаяся и кристаллизирующаяся на протяжении многих лет структура. Авторы отдельных статей старались представить деятельность кафедры в широком культурно-историческом, а также научном контексте, учитывая состояние польской культурологии и ее специфику в рамках филологического факультета Силезского университета.

Книга состоит из двух частей. Первая из них посвящена исследовательским проектам, осуществляемым кафедрой, а также ее научному профилированию. Здесь находится историческая зарисовка, показывающая процесс формирования этого коллектива, а также цикл статей, посвященных избранным направлениям его работы: полевым антропологическим исследованиям, научному проекту по проблематике поляков, живущих в Казахстане, концепции культурной антропологии литературы, публикациям на тему стыда в культуре, меметическим и социобиологическим аспектам исследований в области культуры, а также модели истории культуры, предлагаемую кафедрой.

Вторая часть посвящена главным образом дидактическим проектам (включая историю научных кружков, действующих на кафедре), а кроме того, сотрудничеству кафедры с многочисленными учреждениями культуры. Читатель найдет здесь размышления на тему обучения польской культуре, подготовки учителей по специальности знания о культуре, а также в области изучения культурного наследия на бакалавриате. Отдельным вопросом является характеристика созданного недавно сотрудниками кафедры журнала „Лаборатория культуры”. В последней статье монографии рассматриваются личностные позиции научной культуры. В приложении к монографии находятся: список выпускников, а также дополнение, представляющее важные для катовицкой культурологии исторические документы.

В работе показан культурологический подход к проблематике, связанной с польской наукой о культуре. Создатели тома придерживаются мнения, что для понимания специфики какого-либо института, его деятельность следует рассматри-

вать в контексте других организационных форм и с точки зрения как можно более длительного периода. Именно поэтому необходимо вписать хронику, достижения и современное состояние Кафедры теории и истории культуры в контекст местной специфики гуманитарных наук. Кроме того, ее следует воспринимать в контексте развития наук о культуре в Польше, а в особенности ее погружения в структуры польской системы высшего образования в организационном, исследовательском и дидактическом измерении. Такая характеристика настоящего времени сквозь призму прошлого позволяет также узнавать и проектировать будущее.

The study of culture:
people, projects, achievements

Summary

The present monograph presents both the history of the Department of Theory and History of Culture, as well as its changing and developing over the years structure. The authors of individual articles have made an attempt at portraying the history of the Department in a broad, historic-cultural, as well as scientific context, taking into account the state of Polish cultural studies and its specificity as a part of the Faculty of Philology of the University of Silesia.

The book has been divided into two parts. The first one is devoted to research projects that have so far been carried out by the Department and to the academic profile of the unit. Here one can find a historical overview presenting the process of shaping the community as well as the series of articles devoted to its selected achievements: anthropological field research, model research project devoted to Polish diaspora of Kazakhstan, the concept of cultural anthropology of literature, publications on the issue of shame in culture, memetic and socio-biological aspects of research into culture, as well as the model of the history of culture proposed by the Department.

The second part has been devoted mainly to didactic projects (including the history of student research groups at the Department), as well as to the cooperation of the Department with numerous cultural institutions. The reader will find here reflections on the problem of teaching Polish culture, educating teachers on culture studies, as well as educating students in the field of cultural heritage at undergraduate studies. A separate issue is the characteristics of the journal entitled "Laboratorium Kultury" [A Laboratory of Culture] that has relatively recently been set up by the academics of the Department. The last article in the monograph has been devoted to personality basis of scientific culture. The following have been attached to the present monograph: a list of graduates, as well as an appendix presenting important historical documents for Katowice cultural studies.

The present book offers a cultural study conceptualization of the problems related to Polish research. The authors of the monograph assume that in order to understand the specificity of any institution, it is necessary to consider its activity in the context of

other organizational forms and in the perspective of the longest possible period. Therefore, it is vital to embed the history, achievements, and the contemporary times of The Department of the Theory and History of Culture in the context of local conditioning of the humanities, but also, aspectually, to perceive it in the context of the development of culture studies in Poland, and principally to embed it in the structures of Polish academic system in its organizational, research, and didactic scope. This kind of characteristics of the present through the lens of the past allows to recognize and engineer the future.

Redakcja: Barbara Malska

Projekt okładki i stron tytułowych: Marek J. Piwko

Redakcja techniczna: Andrzej Pleśniar

Korekta: Katarzyna Kondracka

Łamanie: Edward Wilk

Copyright © 2016 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336

ISBN 978-83-8012-867-5

(wersja drukowana)

ISBN 978-83-8012-870-5

(wersja elektroniczna)

Wydawca

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice

www.wydawnictwo.us.edu.pl

e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Ark. druk. 21,5. Ark. wyd. 27,0.
Papier offset. kl. III, 90 g Cena 30 zł (+ VAT)

Druk i oprawa:

„TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

[Kup książkę](#)

Badanie kultury

Praca zbiorowa *Badanie kultury. Ludzie, projekty, realizacje* należy do najciekawszych i najbardziej pouczających książek, jakie mi się ostatnio zdarzyło przeczytać. Nie jest typową księgą jubileuszową, choć okazja, która dała asumpt do jej stworzenia, może to sugerować. Ulokowanie rozważań w szerszych teoretycznych i metodologicznych kontekstach uważam za szczególnie cenną właściwość tego tomu. Pozwala on bowiem nie tylko na zapoznanie się z dziejami katowickiego ośrodka kulturoznawczego, ale też pobudza refleksję nad dzisiejszą kondycją naszej dyscypliny, która – mimo kilku dziesiątków lat od jej powstania – ciągle szuka odpowiedzi na pytanie o swą tożsamość.

Stefan Bednarek
(fragment recenzji)

Więcej o książce

CENA 30 ZŁ | ISSN 0208-6336
(+ VAT) | ISBN 978-83-8012-870-5

[Kup książkę](#)

